

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

TIONDE
ÅRG.
No 16

Prenumerationspris:
Helt år Emk. 225:—
Halvt „ „ 125:—
I utlandet:
Helt år Emk. 350:—
Halvt „ „ 200:—

UTKOMMER
ALLA ONSDAGAR
Redaktion:
Svenska Folkförbundet
Redaktör: N. Bles
Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris
enligt överenskom-
melse.
För längre annonse-
ring beviljas rabatt.

4 maj
1927

Till de svenske.

*Må vi härda vår vilja så
skarp som stål
för hädra kampfyllda strider
och med blicken mot höga och
ädla mål
i ljus- som solskymda tider.*

*Må vi sluta att tvista om
dagens kram,
fylkas i tätande leder
som värdiga söner av fribores
stam,
av ädla, hugstora fäder.*

*Må vi svenske, landsmän och
fränder i öst,
sluta oss enande samman;
må vi tända i vilna och frus-
na bröst
den heliga offerflamman!*

Reval i april 1927.

Erik P—n.

Att dra sitt strå till stacken.

Då det är fråga om arbetet för svenskheten kan var och en — nästan utan undantag — på sitt sätt hjälpa till. Alla kunna naturligtvis icke hålla föredag, sjunga, deklamera, anordna fester och dylikt, men betala sina avgifter, det kunna alla. Och avgifterna äro också så små, att alla kunna vara med. Det är sannerligen icke det minsta det att hålla en förening eller annat företag vid liv, det nämligen att punkligt betala avgifterna. Verksamheten lider just till följd av brist på medel, och denna brist kunna just de enskilda medlemmarna åtminstone delvis avhjälpa på angivet sätt. "Många bäcker små bilda en stor å." Det är sannt, det är svåra tider nu. Man behöver inskränka sina utgifter. Men avgifterna för föreningen, Kustbon m. m. borde nu höra till de nödvändiga poster som varje estlandssvensk såsom svensk borde betala. Dessa skärvar komma oss själva, våra barn och hela svenskheten till nytta. Svenske man och kvinna! Behjärta denna sak! — Många läsare av Kustbon betala t. ex. prenumerationsavgifterna först vid åvets slut i st. f. att betala dem i början av året. Tidningen har däremot stora utgifter varje vecka. Det där gör oss stora svårigheter. Må därför var och en göra det lilla han kan, dra sitt strå till stacken, genom att i tid fullgöra sin plikt mot föreningen, som äro ytterst

beroende av varje medlems och läsares om än så lilla ekonomiska stöd.

Se, ärade läsare, på detta sätt kan var och en göra en oerhörd stor tjänst till fromma för svenskheten. — På samma sätt kan man också arbeta för svenskheten genom att köpa lotter till S. O. V:s lotteri.

Ärade svensk, grip i dag verket an. Verka för svenskheten, och kommande släkten skola välsigna dig. Det gives, såsom framgår av ovanstående, olika sätt att dra sitt strå till stacken.

Några tankar och reflexioner med anledning av svenska folkförbundets i Estland tioårsjubileum.

För tio år sedan uppstod i en äktsvensk hjärna en tanke att något måste göras för att stärka och vidmakthålla svenskhetsintresset bland landsmännen härute i förskingringen, så att till äventyrs det svenska språket och den fäderneärvda kulturen icke alldeles skulle dö ut och förkvävas vid dess under denna tid planlösa och ojämna kamp gentemot den inhemska depressionen. Dessa tankar mognade till beslut och omsattes i verklighet, då det svenska folkförbundet bildades. Denna förening har under de gångna åren haft att kämpa med stora svårigheter, ty resurserna ha varit små och otillräckliga. Men de offervilliga och målmed-

Svenska Odlingens Vänner lotteri

Dragningen, som skulle äga rum den 25 mars, har av tekniska orsaker uppskjutits till den 25 maj.

Lotter å 25 mark kunna därför ännu erhållas såväl på postkontor som å Riddaregatan 3, Reval, även genom skriftlig beställning.

Vinsternas antal är 187, huvudvinsten är 25.000 Emk.

Vi bedja våra gynnare i fortsättningen understöda lotteriet, som är ett behjärtansvärt företag för befrämjande av svenskhetens arbetet bland Estlands efterblivna svenskar, med att köpa och sprida lotter.

Varje prenumerant av Kustbon borde köpa en eller några lotter. Det vore ett sätt att dra sitt strå till stacken i arbetet för svenskheten. Beställ därför redan i dag biljetter genom att insända så många 25 markor, som Ni önskar lotter. Det finns läsare, som köpt ända till 100 lotter på en gång.

Pengar för sålda lotter jämte talonger torde snart återsändas.

”Svenska Odlingens Vänner”
Riddaregatan 3, Reval.

vetna ledare, som stått i spetsen, ha aldrig tröttnat eller givit upp i kampen, sedan de en gång satt handen till plogen. Genomträngda och besjälade med varmt och levande intresse för svenskheten och allt svenskt ha de odlat och plöjt, dikat och sått för att bereda den lämpliga jordmånen för den svenska kulturen, utan att låta sig lamslösas eller avskräckas av de hinder och svårigheter som rest sig i deras väg. De ha visat, att dessa äro endast till — för att övervinnas.

Det svenska kulturarbetet härute har glädjande nog — isynnerhet under de senaste åren — icke saknat förstälse och uppmuntran från moderlandet. Landsmännen därhemma med ”Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet” i spetsen ha

icke tvekat att räcka ut en hand över havet till stöd åt stamfränderna i deras kamp för rätten att få vara och förbliva svenskar. Särskilt har det svenska skolväsendet legat denna varmt om hjärtat. Man må hoppas att de i framtiden ännu mer än hittills få upp ögonen för betydelsen av att svenskt språk och svensk kultur stärkes och vidmakthålles bland svenskarna i försakingringen.

Då svenska folkförbundet i Estland nu firar sitt tioårsjubileum kan det med tillförsikt och gott samvete se tillbaka på sitt målmedvetna och välsignelserika arbete under de gångna åren. Ehuru ännu mycket återstår att göras, så har man likväl hunnit med åtskilligt. Rom byggdes icke på en dag.

I svenskhetens namn ber jag att få framföra ett innerligt och hjärtevarmt tack till Svenska folkförbundet och dess ledare för vad det under dessa år utträttat för svenskhetens sak och önska förbundet lycka och framgång i arbetet för dagar som komma. Så länge ni bevara den heliga elden brinnande i edra hjärtan, behöver man icke misströsta för framtiden.

Må aldrig den dag randas, då svenskt språk och svensk kultur dör ut och förkväves bland stamfränderna härute i österled.

Erik P—n.

De ungas tankar IV.

Huru få ett nyktrare Aiboland?

För en tid sedan var ovanstående fråga uppe till diskussion bland Birkas-eleverna. Efter ett inledningsanförande av undertecknad hade ungdomarna ordet. Det förmärktes väl, att de förstodo spritens fördärvbringande verkan men hade de ej stort hopp att än på länge komma ifrån eländet. På rådet till flickorna att ej gifta sig med spritdrickande män, eller att fordra nykterhet av de ynglingar, som de sällskapade med eller lovade hjärta och hand, svasade en flicka, att då skulle åtminstone i hennes hembygd alla flickor förbli ensamma och ogifta, ty alla manliga ungdomar där söpo utan undantag, — En präktig och nykter Rickhols-pojke, H. Viberg, gjorde följande inlägg till diskussionen:

”För min del vill jag tillråda alla Aibolands unga män: låt bli att sup! — Mången frågar nog,

hur skall det kunna gå? Säkerligen är det svårt för den som i sitt hem kanske haft en far eller bror, som tyckt om att läska sig med ”styrketårar” ibland och själv kanske redan som liten någon gång fått en droppe med att smaka. Så har det blivit flera droppar och av det oskyldiga nöjet blev en vana, som är svår att övervinna.

Man skall vara på sin vakt mot den första supen. Har man fått denna, så blir det flera. Det kan tyckas som skulle det inte kunna skada med en sup, men just denna enda, den första, är synnerligen farlig. Vill man vara nykterhetsvän, så måste man vara absolutist. — Den som börjar dricka slutar naturligtvis inte, så länge han inte ser det dåraktiga i saken, men kommer han till insikt om de förfärliga följder alkoholmissbruket har, så kanske han stannar och överväger.

Ser man då lasten t. ex. ur ekonomisk synpunkt, blir det klart, att utgifterna för brännvinet under ett år skulle bli en nätt summa, med vilken mycket hade kunnat uträttas, om den använts till nyttiga ändamål. — Men huru väcka sådan eftertanke i våra ynglingars bröst? Särskilt i dessa tider, då man ser skaror av pojkar vandra längs landsvägarna med buteljen i fickan och hela landet synes ha blivit som en krog! Skulle det gå att tillrättavisa pojkarna? — Nej, det vore som en ropande röst i öknen.

Men kanske en liten ungdoms- eller nykterhetsförening kunde uträtta något. Vore början gjord, så skulle det nog smänningon gå i önskad riktning. Många skulle komma med av pur nyfikenhet och kanske hållas kvar. Så skulle böcker spridas, som upplyste allmänheten om det förfärliga tillstånd, som männen — både unga och gamla — äro bundna i genom suplasten.

Men hur många intressera sig för en sådan sak som bildandet av nykterhetsförening? Var finnas de som taga första steget? Ett är säkert, blir ingenting gjort, så ha vi heller intet bättre att vänta. Var och en som förstår det allvarliga i saken, må göra vad han kan. Om vi modigt gripa verket an, så skall vi till sist ha glädjen att se fördärvaren, spriten, bannlyst från våra kära, svenska bygder, och ett kommande släkte skall välsigna oss.”

Så långt H. Viberg. Det kan tilläggas, att vid samma diskussionsmöte, den 16 mars, valde eleverna en kommitté, som skulle förbereda bildandet av en nykterhetsförening på Nuckö och samla namnunderskrifter. Ännu när detta skrives, har det inte kommit tillräckligt med namn på listan, men hoppas jag innerligt, att det åter skall lyckas få till stånd en nykterhetsförening även här. — På Ormsö finnes, som bekant, nu en sådan förening, igångsatt av pastor Klasson, och tidigare har funnits en på Nuckö.

E. Adalberth.

Estlandssvensk har slutat högskolan i Danzig.

Villiam Lindström från Hapsal slutade teknisk-elektriska fakulteten vid universitet i Danzig och diplomerades till "elektrisk ingenjör".

V. Lindström har tidigare genomgått tekniska gymnasiet i Moskva, kom sedan in på tekniska artilleri-skolan i Petersburg och blev efter avslutad kurs "artilleri-officer". Han tjänstgjorde sedan också som artilleri-officer vid världskrigets slut.

MEDDELANDE.

Vormsö Kooperativa Handelsförening upplyser den ärade allmänheten om, att på grund av att bankarna sänkt räntorna har Handelsföreningen möjlighet att framdeles betala å insatta medel å löpande räkning 6% och å termin 8%.

Styrelsen.

Aug. Svenson

Växt- och Blomsterhandel
Skolgatan 33, Uppsala Tel. 9-52

OMBERGS TURISTHOTELL, Alvastra

(c. 100 m. ö. h.) i bokskog vid foten av Ormsberg, 15 min. promenad fr. Alvastra järnvägsstation och 3 km. fr. Hästholmens järnvägs- och ångbåtsstation, vid Vättern med ångbåtsförbindelse med Hjo, Jönköping och Stockholm. Skjuts fr. Alvastra station, 1:25 kr. pr. person, fr. Hästholmen 2 kr. Öppet 1 maj — 15 sept. 35 rum med 45 bäddar. Flera balkongrum. Helt pens. 6—9 kr. per dag, före 15 juni lägre pris. Vin, Tennisplan, El. ljus. Värmeledning. Kalla bad i Vättern, Bil, garage. Till Omborgs Hjussa c. 25 min. promenad. Förfrågningar besvaras av fru H. Kling, Alvastra. Prospekt direkt 1 å S. T. F:s byrå. Telefon Hästholmen 2.

UPSALA-EKEBY AKTIEBOLAG

Telegramadress. Postadress. Telef. UPSALA: EKEBY UPSALA EKEBYBRUK Riks 90 Allm. 92 Kakekugnar, Öppna spisar Vaggbeklädnadsplattor Keramik, Mur- & Taktegel Glasert Fasadtegel Dräneringsrör.

Bland rostat kaffe intager

SVEABLÄNDNING

främsta plasten. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.

Vormsö kommunalstyrelse, bestående av Hans Vahlberg, Johannes Broman och Alfred Hammermann, ha övertagit förvaltningen i Vormsö kommun. —

Från estländska parlamentet. Riksdagen har antagit tre lagförslag, som stå i samband med det planlagda utrikeslånet, nämligen: ett lagförslag angående den estländska valutan, enligt vilket myntenheten kommer att få benämningen "krona"; skiljemyntet skall kallas "cent". Vidare antogs ett lagprojekt innefattande nytt reglemente för Eesti bank samt ett lagförslag gällande det planerade utrikeslånet.

Mystisk sovjetångare på Revals redd. Till Revals hamn anlände sovjetångaren "Dekabrist" (föret "Anadyr") om 11.000 ton och kastade ankar ute på redde. Kaptenen kom i land och meddelade, att ångaren är på väg från Shanghai till Petersburg med linlast. Därpå återvände kaptenen åtföljd av två tjänstemän från sovjetlegationen till ångaren. Senare uppgåvo dessa tjänstemän, att ångaren kommer att ligga förankrad på redde till 2 maj och att ingen av besättningen kommer att gå i land.

Det mystiska fartygets besök just vid tiden för 1 maj, då vänsterelementen i Revalväntadesskola anställa demonstrationer, har väckt uppmärksamhet, så mycket mera som en transport av lin från Shanghai till Petersburg förefaller högt egendomlig.

Isarna i Finska viken befinna sig i rörelse österut. Isarna i Finska viken befinna sig under rådande vindförhållanden i drift österut, meddelar Havsforskningsinstitutet.

Förberedande avrustningskommissionen. Den förberedande avrustningskommissionen har avslutat granskningen av det i första läsnings godkända textförslaget, i vilket inga väsentligare ändringar gjordes. Härpå förklarade ordföranden Londonkommissionens arbete avslutat.

Om val i Lettland. Lettlandska sejmens val av statspresident skulle gälla för ett och ett halvt år eller den tid som återstod av den avlidne Tschakstes presidentmandat. Emellertid visade det sig omöjligt för de borgerliga partigrupperna att enas om en gemensam presidentkandidat, varför det beramade valet uppsköts. Då beslöt de lettlandska politiska partiernas centralkommitté fordra, att ny statspresident skulle väljas för hela den enligt lag fastställda presidentmandatperioden av tre år.

(Försenat)

Provisorisk tysk-fransk ekonomisk överenskommelse. Briand, Bokanowski och von Hoesch ha undertecknat en provisorisk tysk-fransk ekonomisk överenskommelse, vari fixeras basen för ett definitivt fördrag, vilket bör komma till stånd före den 30 juni, den dag då den provisoriska överenskommelsen utgår.

Aktiebolaget

EGSTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO.

Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.
Goda kvalitéer och billiga priser.

Pensionat Hagström

Apotekaregatan 14, Linköping
Telefon 2500.

Ljusa, propra, välmöblerade rum på längre eller kortare tid med eller utan inackordering. God, vällagad mat för abonnenter eller tillfälliga gäster.

HABO ULLSPINNERI, HABO

tillverkar Svenskullgarner, Vadmal, Sporttyger, Klädningstyger, Filtar och Schalar m. m., som erhållas antingen mot byte av ull eller i direkt köp. Lämna Edra beställningar till något av våra ombud eller insänd direkt till fabriken. Prover erhållas gratis mot porto

NORSHOLM — VÄSTERVIK — HULTSFREDS JÄRNVÄG

är en färd fylld av de angenämaste reseintryck genom Östergötlands och Tjusts vackraste trakter. Från det gamla, idylliska Västervik, väl värt ett besök, finnes flera ångbåtslägenheter utåt den vackra skärgården.

Tillskriv

Järnvägsbyrån, Västervik.

NORRKÖPINGS KEMISKA UNDERSÖKNINGSANSTÄLT

Tidvärdsg. 33. NORRKÖPING Tel. 1249
(I för kemiska undersökningar å tekniska produkter, malmer, metaller, vatten och livsmedelsfödoämnen, och gödslingsmedel, urinprov, värmevädersbestämningar, arsenikprov, provtagningar m. m.)

Givlingentör John Wanselin, stadskemist.

SMEDJEBACKENS HOTELL

Öl- och vinrättigheter. Propra rum. Lämpl. uppehåll för bilister, Garage. 4 tim. järnvägsresa från Stockholm.

OBS.! Naturskön bätra Stockholm-Smedjebacken.

Telefon: Kontoret 1. Res.-rum 9.
Innehavare: E. OLSS ON.

STADSHOTELLET I VIMMERBY

Innehavare: HULDA PETERS

REKOMMENDAS

Post- och telegramadress:

Stadshotellet, Vimmerby.

Telefon: Vimmerby 6, 14.

15 rum med 30 bäddar.

Margareta Hushållsskola

Linköping

— Tel. 984. — — Tel. 984. —

REKOMMENDAS.

Ingenjör

GUSTAV LARSON

BYGGNADESENTPR. VÄRDERINGAR

BESIKTNINGAR

Storkyrkobr. 1

Telefon Norr 21071

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolphs“, Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. — Begär offert!

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tel. 771-08 Grevturegatan 13

(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt utval utav Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar. Beställningar å linneutstyrslar. Order till landsorten expedieras omgående.

KONDITORI BAGERI

SKEPPAREGATAN 29 — TELEFON 709-76
STOCKHOLM

Rekommenderar sin specialtillverkning av: Gott Kaffebröd, Wienerbröd, Bakelser och Tårter Högaktningsfullt

ESTER DOMINICUS

A.-B. BJÖRKLUNDS

Nejlikeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD

Landets största specialodling i sitt slag:

NEJLIKOR

i alla variationer erhållas hos varje blomsterhandlare i riket.

ELNA MÄRTENSSONS

KONDITORI OCH KAFE

Tel. 460 Hamngatan, Ystad, Tel. 460

REKOMMENDERAS

Servering under sommarmånaderna i villan Skogshyddan i landshagen Tel. 477

Apoteket MÅRDEN

SURBRUNNSGATAN 28

Stockholm

BIERSTUGAN I

SPÅNGBACKEN, Norrköping.

Rekommenderar sina väl tempererade maltdrycker.

STORA HOTELLET

Linköping

Rekommenderas.

ESLOV

Mina handgjorda skodon

stämplade

SANTESSON

tillfredsställa högsta möjliga anspråk.

Svedala

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stlgjutgods

Aktiebolaget

Åbjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERIJET, 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 Telef. 1536

REVAL

RESTAURANT KUNGSTORNET

serverar dagligen den omtyckta

LUNCHEN å 2 kronor

assietter småvarmt och varmrätt

Best. Norr 303. Regim John Ekberg

RESERVERAD ANNONSPLATS

E. LINDELL

Saluhallen

UPPSALA

Tel. 3577 Tel. 3577

REKOMMENDERAR sina

prima kött-, fläsk- & charkuterivaror i parti och minut.

Betald annonsplats

Växiö Stadshotell

57 stycken gedigna och propra resanderum, pris från kr. 3.75—6.50. Fullständiga spritritigheter. Elegant konditori. Musik dagligen. Bilgarage och bensindepot. Goda vägar och vackra omgivningar för bilister.
Telefon: NAMNANROP

DRICK VÅR LÅGPASTEURISERADE MJÖLK

hållbar, gräddsätter som rå mjölk, har ingen kokt smak, är absolut fri från sjukdomsallstrande bakterier och har ej undergått någon som helsk kemisk förändring
Malmö Mjolksteriliserings A.-B.
Telefoner: Kontoret 437, Mejeriet 533

BORÅS VÄVERIAKTIEBOLAG BORÅS

Alla slags bomullsvävnader

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm

Riks 80 29.

KLARA HUSHÅLLSSKOLA

STOCKHOLM

Drottninggatan 21 A. Tel. Norr 258 82.

1:sta klass Matsalar och Festväning. Fullständig konditori och kaffeservering. Pilsner utan matväng. Begravnings- och sällskapsmiddagar arrangeras. Moderata priser. Gott bord.

Vördsamt O. A. Jonsson.

STADSHOTELLET

Karlskrona

REKOMMENDERAS

Ny regim

OSCAR ENGMAN.

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (M&A)

Hamngatan 3A STOCKHOLM

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI. Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000

Telegrafadress: Kreditbolaget

DALARNE

Semestern bör tillbringas i
Där finner man vila och ro i en härlig svensk natur med hög och stärkande luft.
Snabba och bekväma förbindelser över
Bergslagsbanan.

KÖP SYDSVENSKA PETROLEUMS A.-B:s

BENSIN

Motor- och Belysningsolja

Tel. Malmö 11-53, 46-60

A.-B. KRONANS MINERALVATTENFABRIK

UPPSALA tillverkningar rekommenderar sina av: Sockerdricka, Lemonader, Pommis, Vichyvatten, även på sifoner, Sodavatten, Appollinaris.
Specialité: Enbärdricka — Ice-cream.

LEJONSKOR

garanterar ett förstklassigt fabrikat med största slitstyrke. Tillverkas av

Knisslinge Skofabriks A/B Vanås.

STADSHOTELLET I

MARIESTAD

REKOMMENDERAS

BESÖK SKÖFDE

Dam-, Herr- & Barntyger

Största sortering

Billigaste priser

FRITZDORFS

KLÄDESHANDEL

St. Nygatan 40-42, STOCKHOLM

INGEN VET VAR

haren har sin gång,

men en var vet, att

PIX-PASTILLER

finnas överallt.

Säljas i askar å 25 och 50 öre.

Ensamtillverkare:

PIX Aktiebolag, Gävle

HOTELL & KÄLAREN TENNSTOPE

Stora Vattugatan 8, Stockholm.

Hotellens tel: Riks 3434. Allm. 7349 God mat. Restaurantens tel: Riks 5980 Allm. Billiga rum. 7812.

Restaurant Central-Bufferen

Bokhållargatan 1

God mat — Humana priser — Öl och Vin.

Abonnenter mottagas

BESÖK VÄXIÖ